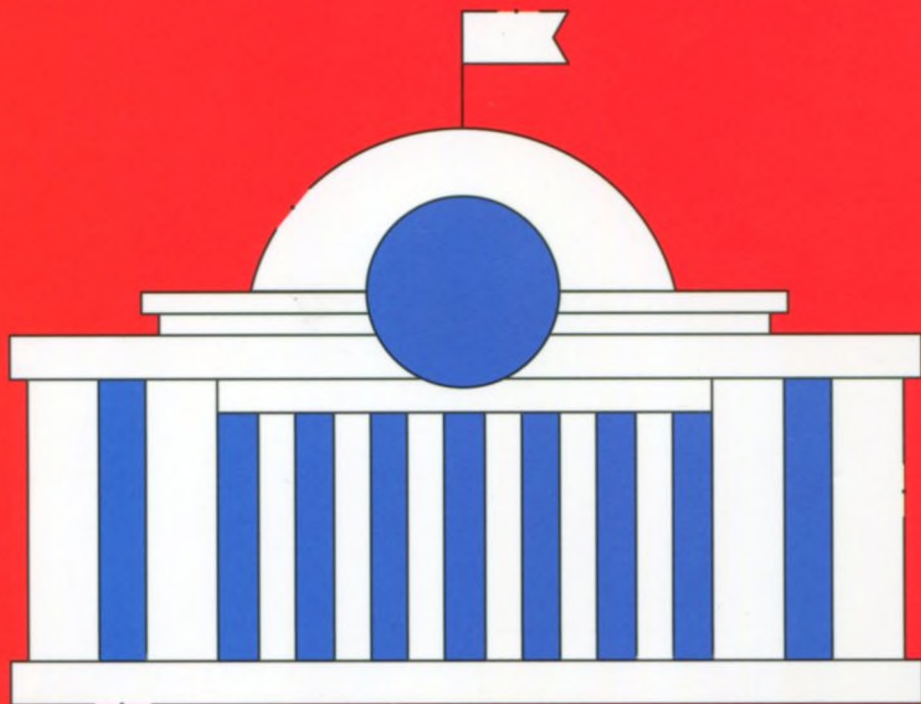


342.8  
0-76

ОСТАТОЧНИЙ ЗВІТ  
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ  
СПОСТЕРЕЖЕННЯ  
ГРОМАДЯНСЬКОЇ МЕРЕЖІ ОПОРА  
НА ПОЗАЧЕРГОВИХ ВИБОРАХ  
НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ  
21 ЛИПНЯ 2019 РОКУ



ОСТАТОЧНИЙ ЗВІТ  
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ  
СПОСТЕРЕЖЕННЯ  
ГРОМАДЯНСЬКОЇ МЕРЕЖІ ОПОРА  
НА ПОЗАЧЕРГОВИХ ВИБОРАХ  
НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ  
21 ЛИПНЯ 2019 РОКУ



Це видання здійснене завдяки підтримці американського народу, що була надана через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Думки і твердження, висловлені в публікації, можуть не співпадати з позицією USAID та уряду США.

#### **Автори**

Олександр Ключев  
Олександр Неберикут  
Ольга Коцюрuba  
Роберт Лорян  
Юрій Лісовський  
Григорій Сорочан

#### **За загальною редакцією**

Ольги Айвазовської

#### **Літературне редагування**

Анна Науменко

#### **Дизайн**

Вікторія Архипенко

ISBN 978-617-7142-58-3

© ОПОРА, 2020

# ЗМІСТ

ПРО НЕЗАЛЕЖНЕ ПОЗАПАРТІЙНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ОПОРИ.....	5
РЕЗЮМЕ.....	7
ВИБОРЧА СИСТЕМА І ЗАКОНОДАВСТВО .....	29
Політичний контекст.....	30
Особливості виборчої системи.....	32
Законодавчі зміни.....	33
<b>ВИСУВАННЯ ТА РЕЄСТРАЦІЯ КАНДИДАТІВ У НАРОДНІ ДЕПУТАТИ УКРАЇНИ.....</b>	<b>39</b>
Результати реєстрації кандидатів у народні депутати.....	42
Кандидати «двійники».....	47
Портрет зареєстрованих кандидатів у депутати.....	53
Реалізація принципу гендерної рівності на етапі номінування кандидатів.....	54
<b>АГІТАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ КАНДИДАТІВ І ПАРТІЙ.....</b>	<b>57</b>
Політична агітація в соціальній мережі Facebook.....	64
<b>ФІНАНСУВАННЯ ПЕРЕДВИБОРНОЇ АГІТАЦІЇ .....</b>	<b>71</b>
Виборчі фонди політичних партій - суб'єктів виборчого процесу.....	72
Витрати виборчих фондів політичних партій.....	78
Повернення коштів із виборчих фондів.....	80
<b>АДМІНІСТРУВАННЯ ВИБОРІВ.....</b>	<b>83</b>
Діяльність ЦВК.....	84
Утворення ОВК.....	90
Утворення та діяльність ДВК.....	93
Активність політичних партій та кандидатів у процесі формування ДВК.....	96
Активність суб'єктів виборчого процесу щодо внесення кандидатур до складу ДВК.....	96
Представництво політичних партій та кандидатів у складі ДВК.....	99

<b>ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА. ОЦІНКА ОПОРИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ.....</b>	<b>107</b>
Незаконна агітація.....	110
Матеріальне стимулювання виборців.....	
Інциденти із ознаками підкупу виборців.....	111
Порушення з боку виборчих комісій.....	114
Незаконний вплив на результати голосування.....	115
Зловживання адміністративними ресурсами.....	
Маніпулювання субвенціями у виборчих цілях.....	115
Кримінальне втручання у виборчий процес.....	119
<b>РЕАГУВАННЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ НА ПОРУШЕННЯ ВИБОРЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....</b>	<b>121</b>
Фальсифікація виборчої документації.....	124
Незаконне використання виборчого бюлетеня.....	125
Результативність притягнення до адміністративної відповідальності за виборчі порушення.....	127
<b>ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИБОРЦІВ ТА ТИМЧАСОВА ЗМІНА МІСЦЯ ГОЛОСУВАННЯ.....</b>	<b>135</b>
<b>НАЦІОНАЛЬНЕ ТА МІЖНАРОДНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ.....</b>	<b>139</b>
Громадське спостереження.....	140
Міжнародне спостереження.....	146
Партійне спостереження.....	146
<b>ПЕРЕБІГ ДНЯ ГОЛОСУВАННЯ І ПІДРАХУНКУ ГОЛОСІВ ВИБОРЦІВ.....</b>	<b>149</b>
Оцінка дотримання процедур у день голосування.....	150
Активність виборців у день голосування (за даними Громадянської мережі ОПОРА).....	157
Результати паралельного підрахунку голосів ОПОРИ.....	158
<b>РЕЗУЛЬТАТИ ВИБОРІВ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ.....</b>	<b>161</b>
Портрет нового складу парламенту.....	164
<b>СУДОВІ ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИБОРІВ.....</b>	<b>167</b>
<b>ВИСНОВКИ.....</b>	<b>177</b>
<b>РЕКОМЕНДАЦІЇ.....</b>	<b>187</b>